

Svenska Vykortsföreningens Nyhetsbrev

Nyhetsbrev nr 3 mars 2019 ([\$Datum])

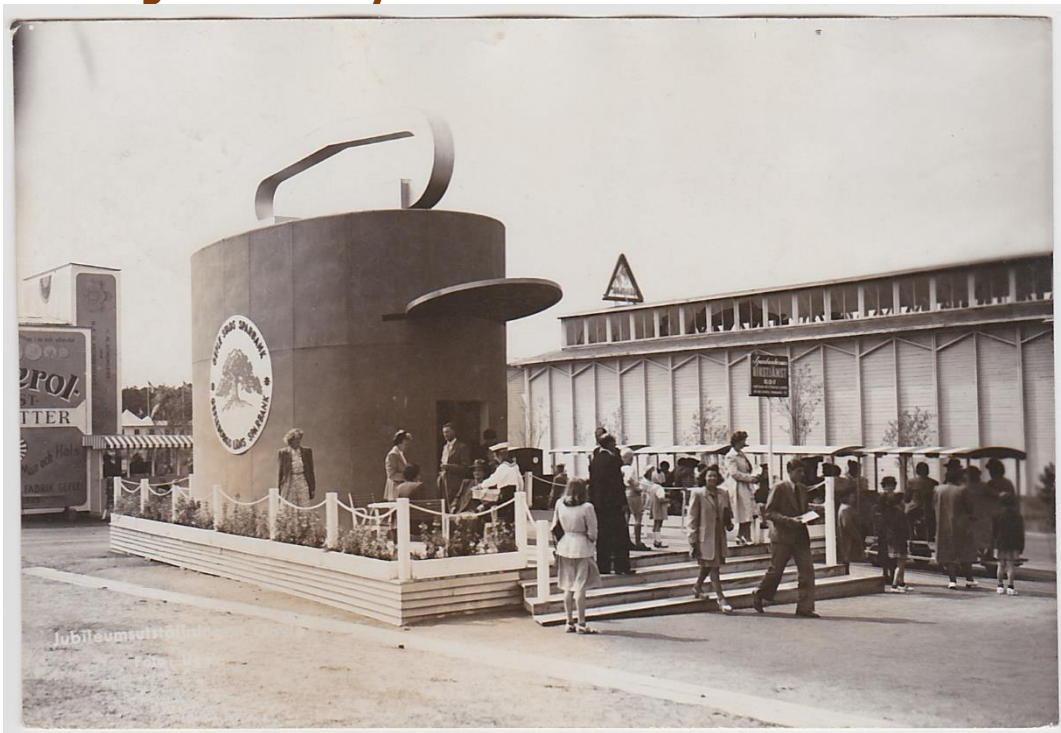
Hej [\$Fornamn]!

Välkommen till nyheter och vykortsbulletiner från Svenska Vykortsföreningen!

Innehåll

- Mars – gamla och nya skandaler
- Svenska Vykortsföreningen 30 år
- Kort-nytt nr 1/2019
- Alois Senefelder, litografien och dess användning hos Öbergs i Eskilstuna
- Vykortssignaturen W. Steinert
- RIKTIGT dyra vykort
- Aktuella mässor, aktiviteter och böcker
- Om nyhetsbrevet

Mars – gamla och nya skandaler

1. GEFLE STADS SPARBANK GÄVLEBORGS LÄNS SPARBANK FRÅN JUBILEUMSUTSTÄLLNINGEN I GÄVLE 1946

Nu när dagarna blir längre, vi börjar vänja oss vid att vi har en regering och vykortsmässorna står som spön i backen, så finns det fortfarande en och annan signal från omvärlden som tränger igenom.

Att sparbankerna inte längre är de som ser till att alla barn får en sparbössa att tömma och räkna upp vid högtidliga ceremonier varefter slantarna omsattes till en rad i en bankbok, kontrasignerade enligt 4 eye principle har vi kanske så smått börjat inse, men att den lokala sparbanken har förvandlats till en multinationell jätte som hanterar många miljoner transaktioner varje dag med allt från frimärksföreningens kaffekassa till miljarder som vederlag för inköp av en multinationell företagskoncern har vi kanske börjat inse, men är det också en penningtvättmaskin från plundrade statsfinanser? Om så är fallet, är det kålsuparteorin som gäller, dvs alla andra jättebanker är lika illa? Det är inte utan att vi längtar tillbaka till bilden på vykortet avstämplat 1946.

2. KARL IX:S BEGRAVNINGSKRONA I GULD, SVART OCH VIT EMALJ OCH BERGKRISTALLER. TILLVERKADE AV ANTONIUS GROT 1611. VYKORT FRÅN UTSTÄLLNING PÅ LIVRUSTKAMMAREN.

En annan händelse som slagit igenom mediebruset är stölden av Karl IX:s begravningsregalier i förra sommarens kupp som verkar varit lika djärv som korkad.

Efter att krossat pansarglas som inneslöt regalier med slägga, flydde förövarna på cykel, till en båt som tog dem över Mälaren för att försvinna in i skuggorna. Men inte för alltid, glaskrossandet hade lett till att DNA-spår blev kvar på platsen och en av delinkventerna kunde hämtas in och ställas inför rätta. Många spekulationer om vart bytet tagit vägen luftades men samma dag som domen i målet skulle falla hittades regalier ovanpå en papperskorg i Åkersberga – insvepta i en plastpåse med texten "Bomb".

3. KARL IX, VYKORT FRÅN NATIONALMUSEUM, OKÄND KONSTNÄR GRIPSHOLM NR 1783.

hanom i Strängnäs Domkyrka i maj 1612.

Nu var stölden 2018 inte första gången som regalierna togs från den sovande konungen.

När kistorna i den kungliga graven undersöktes vid inventeringen 1830 togs begravningsregalierna upp. Efter att i mellantiden ha förvarats i kyrkans kassakista sattes de åter ned i graven den 15 nov påföljande år. För regalierna hade då tillverkats kopparlådor som placerades i konungens och drottningens kistor. 1861 undersöktes graven på nytt och man tog upp lådorna för att förtenna dem. Det tycks som regalierna aldrig efter detta har blivit nedlagda i graven. År 1874 förvarades de i varje fall i domkyrkans sakramentsskåp och 1876 var de utlånade till konst- och industriutställningen i Stockholm. Sedan restaureringen 1907–1910 (av Strängnäs domkyrka när även de konungliga gravarna återöppnades) förvaras regalierna i en glasmonter i silverkammaren.

Föreningsaktiviteter Svenska Vykortsföreningen

För 2019 har så här långt planerats:

Vi kommer att ha EGNA MÖTEN OCH MÄSSOR:

Karl IX var den yngste av Gustaf Wasas tre söner som uppnådde kungavärdigheten i vårt land och den vars efterkommande blev kvar på tronen: sonen Gustaf II Adolf och sondottern Kristina.

Den maktfördelning mellan sönerna som arvrikets instiftare eftersträvat med en kung och två tämligen självständiga hertigar i familjeföretaget Sverige fungerade aldrig. Efter att Erik XIV inskränkt hertigarnas befogenheter kunde Johan och Karl samsas länge nog att efter Eriks giftermål med sin Karin Månsdotter, störta honom och enas om att sätta Johan på tronen som Johan III och återge Karl hertigdöme och mandat liknande det som Gustaf ritat upp.

Men med Johans son Sigismund som arvtogare till polska tronen utöver den svenska blev det mer komplicerat. Det "Game of thrones" som pågått sedan Gustaf Wasas död spann vidare tills Karl visat sig vara den mest förslagene och, inte minst, hänsynslöse. Först riksföreståndare 1599, och när hans grepp om riket säkrats, kung Karl IX 1604. Titeln behöll han till sin död 1611 på Nyköpingshus varvid begravningsregalierna nytillverkades och begravdes tillsammans med

- Årsmöte under intressanta och angenäma former: lördagen den 16 mars.
Kallelse finns utlagd på vår hemsida, komplett med årsmöteshandlingar sen den 15 februari.
- Vykortets dag med vykortsmässa och utställning: lördagen den 30 mars.
Om ni vill bli handlare på mässan och inte redan bokat bord är det hög tid att kontakta [Christer Ögren](#) och göra upp!
- Besök hos den världsberömde dr Ernst Westerlund i Westerlundska huset på kyrkogatan 29 i Enköping sker som en medlemsaktivitet i Svenska Vykortsföreningen söndagen den 14 april.
Anmälan senast den 5 april till [Jan Fredriksson](#), telefon 076-8011490.
- Gysinge Samlarmässa den 8 juni
Om ni vill bli handlare på mässan så kontakta vår mässgeneral [Christer Ögren](#)!
- Valbo-mässan kommer som vanligt, i år lördagen den 5 oktober Lö 5/10 kl 10-15 i Valbo (nära Gävle). Plats: Äldreboendet Furugården, Groths väg 3.

Vi medverkar på Stockholmia 2019 – den första internationella filatelistutställningen i Sverige på 30 år som går av stapeln 29 maj till 2 juni. Den 2 juni kl 10-11 blir det föredrag: Vykort - levande postal historia av Svenska Vykortsföreningen med Benny Kullinger och Thorbjörn Persson.

Insändarpalten

Kan ni hjälpa Curt att identifiera kortet nedan?

Hej,

Har förgäves försökt identifiera denna skridskoåkare med "löparskridskor" från 20-talet? Vykortet är tyvärr ocirk. Skolungdomar i bakgrunden med skolmössor.

Någon idé?

Curt Berglund-

I övrigt mkt belåten medlem

Kort-nytt nr 1/2019

Innehåll N° 1/2019

2 Redaktören har ordet

Vi fyller 30 år
Benny Kullinger

4 Krönikan

För hundra år sedan
Thorbjörn Persson

10 Maktkampen i Tyskland

efter första världskriget
Anders Saxon

14 Otto Fredrik Björlin

Tacknade kartongkort
Lennart Frost

16 Vykortets historia

Kortguiden & Citrus
Arne Sandström

21 Vi fyller 30 år

Svenska Vykortsföreningen
jubilerar med nyhetsbrev

22 Koloradoskalbaggen

Potatisålskande insekt
Åke Lindelöv

25 Stockholmia 2019

Internationellt storevenemang

26 Aktuella popbilder

Och ett mystiskt kort nr 12
Anders Sloma

28 Kalendarium

Vykortsaktiviteter

29 Medlemsannonser

Köper / Säljer

Våra annonsörer finns på
sid. 21, 30 och 31.

3

Kort-nytt nr 1 är skickad till trycket och bör komma till medlemmarnas brevlådor under vecka 11.

Vår redaktör Benny tar upp föreningens 30-årsjubileum.

Mitt bidrag, krönikan, blir en utblick över året 2019 och dess jubileer. 1919 har för många varit ett år i skuggan efter krigsstilleståndet 11/11 1918, men kriget som skulle göra slut på alla krig blev bara avstampet inför nästa. Men året blev också fördjupandet av den svenska demokratin, 4 nya svenska städer blev till och enastående uppoffringar för krigets offer gjordes.

Anders Saxon skriver om Spartakistupproret och den turbulenta tyska historien efter första världskriget.

Lennart Frost berättar om och visar kartongkort av Otto Fredrik Björlin. Arne Sandström fortsätter att utveckla vykortets historia med förlagen Citrus & Kortguiden. Anders Sloma lyfter upp aktuella popbilder och Åke Lindelöv fortsätter sin serie om insekter på vykort. Vi berättar också om Stockholmia 2019 – filatelisternas drömmarrangemang som också har ett stort vykortsinnehåll.

Tidningen skickas ut till våra föreningsmedlemmar, något som ni enkelt blir med 150 kronor som betalas in på vårt plusgiro 467 48 88-5. Glöm inte namn, adress och mejl!

Medlemsavgiften täcker kalenderåret vilket innebär att nya medlemmar får årets tidningar i efterhand så länge upplagan räcker.

För utlandsleveranser av tidningen behöver vi lägga på till 225 SEK, betalas enklast till IBAN: SE15 9500 0099 6042 4674 8885 BIC: NDEASESS (eller till PG-numret ovan om ni har svenskt bankkonto).

Litografiska vykort och Öbergs i Eskilstuna

För att vykort skulle slå igenom i stora volymer som skedde i slutet av 1800-talet krävdes metoder att mångfaldiga bilder på ett billigt och högkvalitativt sätt. Detta har gjort att varje tänkbar tryckmetod använts för att göra vykort och att vykort ofta var en lämplig experimentplats för nya idéer.

Men i begynnelsen var det litografin och den magiska kalkstenen från Solnhafen den uppfinning som betydde mest för den bildexplosion som skedde under 1800-talet.

4. ALOIS SENEFELDER (1771-1834) LITOGRAFINS UPPFINNARE, LITOGRAFI AV FRANZ HANFSTAENGL

Man kan lätt slå upp litografi och läsa sig till att det är en plantrycksmetod som bygger på att vatten och fett inte blandas men för att bättre förstå hur revolutionerande det var läste jag Uppfinningarnas bok utgiven i många band 1873–75 av Friedrich Georg Wieck och Otto Wilhelm Ålund. Litografin intar en betydande plats.

Alois Senefelder föddes son till en framgångsrik skådespelare som snart fick plats vid hovteatern i München. Sonen började läsa juridik, men tröttnade och blev själv skådespelare när fadern dog 1791. Efter några år som kringresande skådespelare beslöt han sig att bli dramaförfattare – med en inledande succé. Men när han skrev fler fick han inte pjäserna förlagda.

Han beslöt sig för att själv försöka trycka dem men hur? Boktryckning gjordes med lösa typer – men Alois hade inte råd med tillräckligt många för att ens sätta en sida. Koppartryck var sättet att trycka bilder, så Alois köpte en kopparplåt och började experimentera. Han drog en etsgrund över plåten, ritsade in den text han vill trycka, hällde på skedvatten (saltpetersyra) som etsade fördjupningar i plåten som då kunde färgas in för

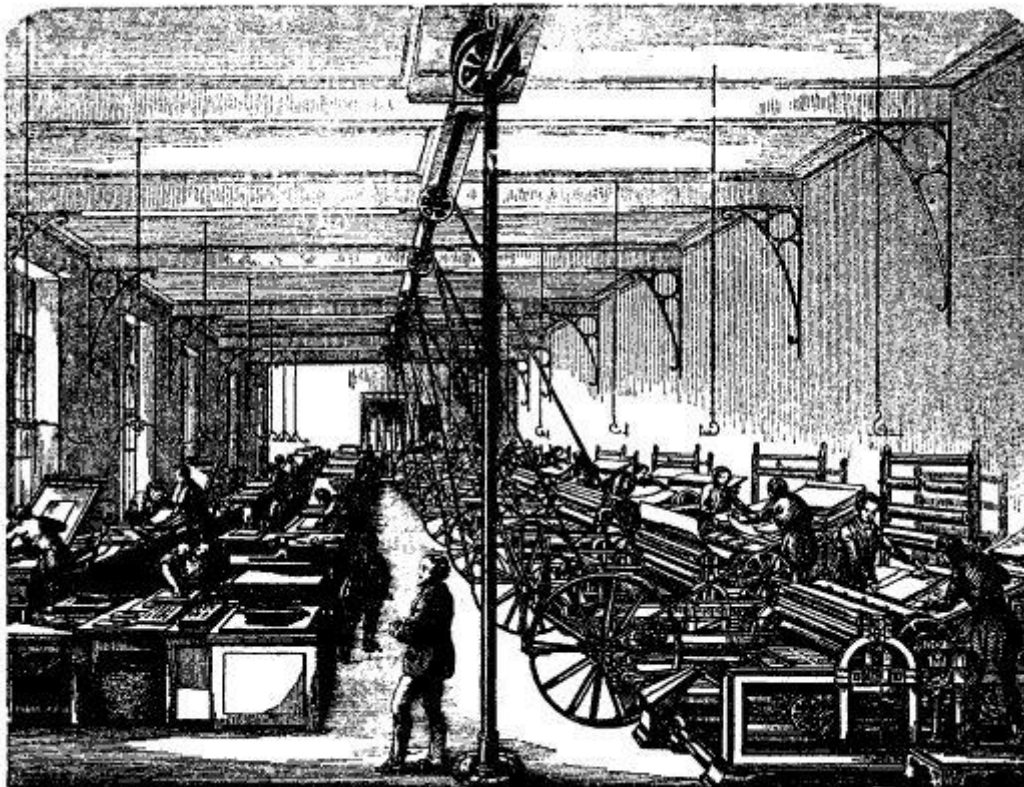
att trycka en sida. Men han hade bara råd med en kopparplåt och ritsa in texten, trycka en upplaga, polera plåten för nästa sida etcetera, var alldeles för arbetsamt och slet ut plåten. Han grubblade oupphörligt på, hur han skulle kunna finna ett ämne, som kunde ersätta den dyra kopparn.

Lösningen fanns bokstavligen vid hans fötter. Det var kalkstenen från Solnhofen, som länge använts till golv, fönsterplattor, gravstenar mm i München och områdena runt omkring. Den fina polityr som denna stensort antager tilldrog sig Alois uppmärksamhet. Han skaffade sig några plattor och började laborera, etsa och radera, men hade länge ingen aning om sitt nya materials egenheter. En dag, då han som bäst höll på med sina experiment, kom hans tvätterska. I brist på papper skrev han tvättnotan provisoriskt på en nyss polerad sten med samma blandning av vax, tvål och kimerök, som han brukade använda till etsgrund på sina plåtar. Då han efteråt skrivit av tvättnotan på papper och skulle borttaga det skrivna från stenen, undrade han, hur skriften skulle se ut, om han hällde på syra, och man kan tänka sig hans glada överraskning, då han fann, att syran endast angripit de ställen som lämnats fria, medan de av täckfernissan skyddade bokstäverna nu höjde sig öfver stenen, liksom bilden på ett träsnitt. Så långt kommen kunde han trycka notblad med viss förtjänst, men ingen revolution.

Det mekaniska med valsar och vevar i tryckpressen fortsatte att besvära med ständigt nya varianter. Men det stora genombrottet kom när han försökte få bläcket att tränga igenom papperet till stenen för att kunna teckna notskriften rättvänt.

Han gjorde en mängd försök. För att få skriften att avsätta sig på stenen överdrog han oskrivna papper med ett i vatten lösligt ämne, stärkelse och gummi. Litografins viktigaste ämne näst stenen, gummit, kom att användas. En dag, då han doppade ett med gummi överdraget skrivet blad i ett glas vatten, där några droppar olja råkade flyta, märkte han, att oljan fäste sig vid den feta skriften, men lämnade den vita ytan orörd. "Hvad oljan gör, tänkte han, gör måhända äfven trycksvärtan. Han ref ett blad ur en gammal bok, doppade det i en gummilösning och utbredd med en svamp ett lager af helt tunn trycksvärta deröfver. Ganska riktigt: svärtan fäste sig blott vid bokstäfverna och lemnade den öfriga delen af papperet hvit. Han lade nu ett hvitt blad på det insvärtade, lät båda gå genom pressen och erhöll sålunda ett temligen godt aftryck af den gamla bladsidan. Förtjust öfver denna framgång, skyndade han sig genast att undersöka, om ej hans stenplattor skulle gifva samma resultat som papperet. Han drog med en tvål ett streck på en nypolerad sten, hælde gummivatten derpå och insvärtade honom. Strecket tog åt sig svärtan, men den öfriga delen af stenen bibehöll sin egen färg."

Härmed var, 1798, den egentliga litografins kärna funnen, att teckningen på stenen inte behöver upphöjas genom etsning, utan kan med kemiska metoder förvandla sig till en mycket god tryckform.

Sal för litografiskt tryck inom kejsrerliga statstryckeriet i Wien.

Alois Senefelder kom att arbeta vidare med litografien till sin död inklusive färglitografi. Snart tappade han kontrollen över uppfinningen och den spred sig över världen och blev en förutsättning för den bildexplosion som skedde under 1800-talet. Uppfinningarnas bok skriver 1875:

"Litografien är en af vårt århundrades vackraste och intressantaste uppfinningar. Hon är tillika en af de mest praktiska. Epokgörande för många af litteraturens och konstens grenar, har hon inom loppet af några få år åt sig eröfrat ett betydligt område och på mångfaldigt sätt gjort sig nyttig, ja, oundgänglig inom konsten och vetenskapen, i det dagliga lifvet, inom industrin, handeln samt lyxens och modernas verld, och förskaffat många tusen idoga menniskor deras uppehälle."

Till Sverige kom litografien när det första litografiska tryckeriet anlades i Stockholm av tyskarna Ludwig Fehr och Carl Müler 1818. 1829 anlade även Karl von Scheele ett litografiskt tryckeri och sedan

spriddes tekniken. Tex var det Norrköpings Litografiska Anstalt som fick postverkets uppdrag att trycka den nya uppfinningen brevkort när denna introducerades 1872.

Ett av företagen som i vykortets barndom, runt 1900, flitigt använde sig av litografiska pressar var J. O. Öberg & Son i Eskilstuna.

Mest kända är de förstas för att tillverkat spelkort sedan hösten 1902 efter att börjat förbereda produktionen när de flyttade in i den nya fabriken 1901 (se vykort).. De "klassiska" svenska spelkortens tecknades efter tysk förebild för J.O. Öberg & Son. 1903 introducerades pokerkortet med joker. Redan 1905 var Öbergs dominerande på spelkortsmarknaden i landet tack vare den höga kvaliteten. Efter andra världskriget blev Öbergs Sveriges enda spelkortstillverkare.

Företaget började 1845 som ett boktryckeri men när sonen Albert tog över blev huvudproduktionen kontorsböcker och annat kontorsmaterial innan spelkortet kom in på banan. Enligt boken om Öbergs första 100 år utgiven 1945 hade företaget efter flytten till den nya fabriken sju litografiska pressar.

En mer utförlig beskrivning av företaget, dess maskineri och personal finns i Sveriges Industrier och dess befrämjare, utgivna i 6 band mellan 1894 och 1907.

Det andra bandet är inte daterat men

förefaller att vara sammanställt andra halvan av 1890-talet. Det senaste datumet som förekommer är 1895 när sonen i företagsnamnet firade firmans 5-årsdag och 20 år sen hans övertagande.

" Det stora etablissemantet, hvori denna tillverkning sker består af ett tvåvåningars- och två trevåningars hus, sammanbygda i vinkel. De inrymde, förutom tvenne kontors-, tvenne lagerrum och ett packrum samt maskinrum och magasiner, 10 större salar, hvilka äro apterade: 2 för linieringen, 3 för den egentliga kontorsboksfabriken, 1 för tillverkning af skol-, skrif- och ritböcker, 1 för portföljtillverkning, 1 för accidens- och 2 för stentryckeri.

Samtliga lokaler uppvärmas med ångkaminer af ring- och ribbssystemet samt upplysas med elektriskt ljus af omkring 170 tioljuslampor. I ett väl isolerat rum är inrymdt ett accumulatorbatteri om 57 element, som öfvertar belysningen, när så fordras. För ventileringen är väl sörjdt, och vatten är inledt i de flesta lokaler.

I fråga om maskinerna ha alla sådana, som visat sig vara praktiska utan afseende på kostnaden anskaffats. De utgöras af inalles 50 st., nämligen ång- och dynamomaskiner, en 20 hästkrafters ångmaskin från Munktells, en Siemens & Halskes dynamomaskin om 70 ampère, tre större snäll- och fem mindre tryckpressar, nio liniermaskiner från E. C. H. Will, Hamburg, tre större och en mindre häftmaskiner, fyra maskiner för skärning och klippning af papp, två ryggmaskiner, tre förgyllarpressar,

en slipmaskin, en färgqvarn, en perforer- och en ritmaskin, två hörnafrundnings- och två oliettmaskiner, en utstansnings- och tre paginermaskiner samt dessutom nio större och mindre stockpressar.”

För att köra denna fabrik fordrades: "Hvad personalen beträffar, utgöres den, förutom af tvenne handelsresande och tio personer, sysselsatta af kontors- och expeditionsgöromål samt en verkmästare och fyra förmän, af öfver 100 personer af båda könen. De sysselsättas: 20 vid linier- och häftmaskinerna, 6 med bok- och 12 med sten-trycksarbete, 25 med vaxduks-, boks- och skolskrifboksarbete samt ett 40-tal med bokbinderi- och portföljarbete m. m. Af denna personal ha åtskilliga haft anställning derstädes i 10—20 år. Många af Eskilstuna samhälles familjers söner och döttrar ha hos J. O. Öberg & Son funnit sin utkomst. Ett god t förhållande har städse rådt mellan principal och arbetare, och mycket är gjordt för att sörja för arbetarnes väl. Så har t. ex. fabrikspersonalen sedan några år tillbaka egen sjuk- och begravningskassa, hvartill firman skänkt grundplåten. Ar 1895 i sept. hade Albert Öberg glädjen att medelst en större fest fira etablissemmentets 50-åriga tillvaro och sin egen 20-åriga verksamhet vid detsamma.”

I takt med vykortets- och framförallt spelkortstillverkningen ökade personalen. 1913 gick företaget upp i det då bildade Esselte men drevs vidare under eget varumärke i Eskilstuna.

Men nu är det slut, skrev Ny Teknik 1999, tillverkningen flyttas till Belgien och blir en liten del i en tillverkning som uppgår till 100 miljoner kortlekar om året. Som mest tillverkades omkring en miljon kortlekar vid fabriken i Eskilstuna som under sin storhetstid sysselsatte 500 man. De sista åren är det dock bara fem personer som sysslat med spelkort, totalt är det ett femtiotal som nu (1999) blir utan jobb i Eskilstuna.

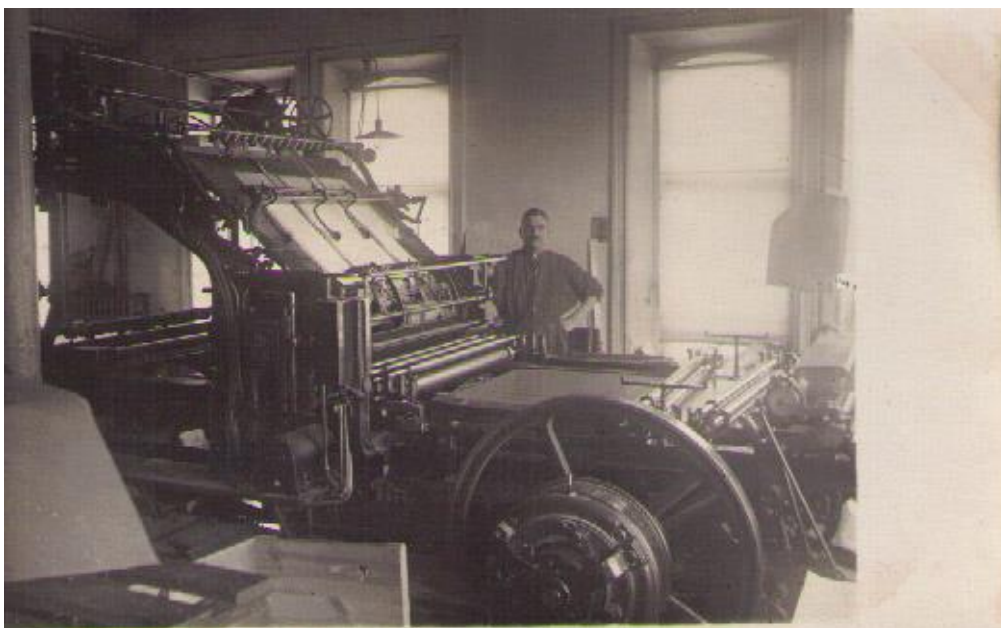

5. KORTSPELARE MED ÖBERGSKORT SIGNERADE AV CARL MEURLING

På vykortet, troligen tryckt 1903 av den odelade baksidan med Öbergs registrerade "Fabriksmärke" att döma, (senare skickat), ses spända herrar med Öbergs kortlek på handen. Åren innan hade Öbergs förlagt en rad vackra vykort av Gruss aus-typ, ofta signerade Nicky Sahlström.

Jag hade förmånen att komma över en samling kort från Öbergs från Hans-Olof Larsson som berättade och generöst lät mig få digitala kopior av bilder på släktingen tryckaren:

"Min farmors bror, Carl-Emil Andersson, var tryckare på Öbergs. Vet inte så mycket om Öbergs tryck av vykort men har en samling, ,bl.a. från Eskilstuna som är tryckta där (arv efter min farmor).

6. CARL EMIL VID SIN LITOGRAFISKA PRESS PÅ ÖBERGS

Carl Emil Andersson var född 1888-11-08 i Eskilstuna och avled 1953-10-23, gift 1916-04-22 med Hulda Alexandra Pihlblad (smedsläkt), inga barn i äktenskapet. Ägde en fastighet i Eskilstuna och arbetade hela sitt yrkesverksamma liv vid Öbergs där han träffade Hulda som även arbetade där. Han var även, som jag nämnde, aktiv inom fackföreningsrörelsen och en imponerande person som på de flesta bilder jag har av honom bär plummonstop och en cigarr i mungipan.

Skickar med några bilder av Emil på Öbergs och som privatperson.

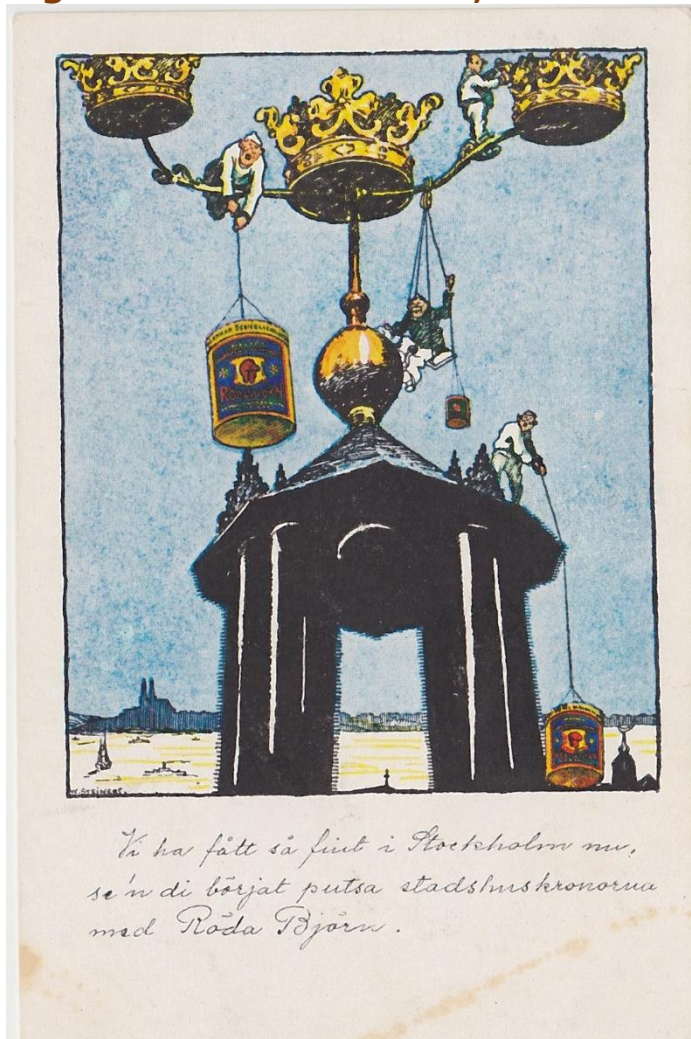
Med vänlig hälsning

Hans-Olof"

7. DET MONDÄNA ESKILSTUNA VID SEKELSKIFTET 1900, PROVENIENS FRÅN CARL EMIL ANDERSSON

Signaturen W. STEINERT, Willi Steinert

8. REKLAMKORT FÖR PUTSMEDLET RÖDA BJÖRN
SIGNERAT W. STEINERT

Brynolf Wennerberg tycks ha gjort för Husqvarna.

Patrik A Edgren kommenterade en Facebook-artikel med korten: "Kan i sammanhanget nämna att Vita Tvättbjörn på 1920-talet var ett populärt tvättmedelsmärke som tillverkades av Tekniska Fabriken Helios. De invigde 1924 en stor fabrik i Midsommar-kransen. Började senare legotillverka tvättmedlet Persil åt det tyska företaget Henkel. De övertog senare fabriken men fick lämna över den till Sverige under det andra världskriget."

Willi Steinert, född 1886, tysk målare och tecknare. Medarbetade i satirtidningen "Der wahre Jacob" från 1912, Ulk och andra socialdemokratiska och kommunistiska tidningar och tidskrifter med politiska karikatyrer med radikalt socialdemokratisk tendens. Han fick yrkesförbud under nazistregimen. Inget dödsdatum hittat.

Sverige passerade han 1922 då han omskrivs i SvD som en av ett tiotal tyska sköndandrar som inleder en världsomsegling med Sverige som första anhalt från Tyskland. Tidningarna rapporterar om världsomseglingen som märklig kurios, sedan utgående om en bok från första etappen av medföljande författare och Willi Steinert som illustratör. Steinert och en annan medföljande målare hann också ställa ut på ett Stockholmsgalleri innan de försvinner från tidningen. De tycks ha stannat i Stockholm åtminstone oktober-december. Möjligen kommer de svenska reklamkortet för putsmedlet röda björn tillverkat av Tekniska Fabriken Helios från denna tid.

Stadshuset invigdes ju den 23 juni 1923 så det borde ju vara efter detta – kanske flydde Steinert till Sverige efter yrkesförbudet i nazityskland – eller utförde illustrationerna från Tyskland som

9. TVÅ REKLAMKORT SIGNERADE W. STEINERT - NU FÖR HELIOS TVÄTTMEDEL VITA BJÖRN

RIKTIGT dyra vykort för 100 år sen

10. SVD 1919-03-17: VYKORT MED ROSA LUXEMBURG OCH KARL LIEBKNECHT KOSTADE LIVET

Även om spartakistupproret slagits ner redan i mitten av januari 1919 och de båda ledarna blivit dödade så fanns motsättningarna och nervositeten kvar.

Ännu under mars 1919 var blotta innehavet av komprometterande vykort av upprorsledarna tillräckligt för summarisk dödsdom av Fristyrkorna ytterst under den socialdemokratiska regeringens kontroll.

Bör inte vara aktuellt för dagens samlare – men döden är ju onekligen det ultimata priset för få inneha ett vykort.

Aktuella mässor och aktiviteter

Visar aktiviteter de närmaste fyra månaderna, för längre perspektiv se [evenemangstips](#).

Vill ni ha med era egna mässor – hör av er! Enklast genom att svara på månadsbrevet.

OBS! Brukar inte ha med så mycket om auktioner men eftersom en av Sveriges storsamlare av vykort, Per Cederborg, har gått bort, så finns det 147 anledningar att titta in på [Phileas auktion](#) på torsdag den 14 mars. Mycket vykortsmaterial finns med, allt från partier med 100-tals kort från landskap, teman, konstnärer till enstaka dyrgripar som Jenny Nyströms kartongkort. Alla 147 auktionerna är säkert inte från Per, men mycket material finns till utbud.

Det kan möjligen kännas tråkigt att medverka till styckandet av en sådan samling, men jag tycker ändå att det är en viktig gest att hedra den bortgångne och säkerställa att de efterlevande kan få nytta av samlingen samtidigt som många unika föremål kan finna sin väg till nya samlare.

2019		MÄSSA	ÖPPETTIDER, ARRANGÖR
Mar	2	Falköping. Samlarmässa för frimärken och vykort	kl 10-15 Folkets Park, Trinnöjegatan. Arrangör: Floby Filatelistförening .
	3	Vykortsbörsen	Kl 12-15 Café Gränden, Fatburs Kvarngata 4B, vid Södra Station Stockholm
	3	Malmö Vykorts- och Framärksmässa	kl 10-15 Limhamns Folkets Hus, Linnégatan 61. Arrangörer: Nova Framärken AB, Samlarföreningen Vykortet Malmö och Malmö Filatelistförening.
	9	Samlarmässa med frimärken, vykort, mynt, m.m., Näsbypark	Kl 10-15 Näsbypark Centrum, Eskadervägen 4, Stockholm Arrangör: Norrorts Framärksförening
	13	Södertörns Vykortsförening, stående punkt Köp/sälj och prata om vykort, emellanåt föredrag och årsmötesförhandlingar. Även icke-medlemmar välkomna	Ons kl 19-22 PRO:s lokal Träffpunkten, Runstensvägen 38, Haninge Arrangör: Södertörns Vykortsförening
	16	Svenska Vykortsföreningens Årsmöte Årsmötesförhandlingar, föredrag, tillfälle att byta/ köpa/ sälja. Nya medlemmar välkomna efter anmälan!	kl 13-17 Höganäsgatan 6 B, Uppsala Arrangör: Svenska Vykortsföreningen Medlemsarrangemang: anmälan till Benny Kullinger senast 9 mars.
	23	Fri-Vy i Växjö Frimärks-, vykorts- och samlarmässa	Kl 10-15 IOGT vid Vattentorget vid Domkyrkan Arrangör: Växjö Filatelistförening
	30	Vykortets Dag, Uppsala	kl 10-16 i Vaksalaskolans matsal, Uppsala Arrangör Svenska Vykortsföreningen Christer Ögren , telefon 076-2113376.

Apr	5-7	Skaramässan. ca. 100 utställare från retro till antikt. Koppar, mässing, böcker, konstglas, textil, silver, antikt, vintage, möbler, kuriosa, konst, glas, porslin, klockor, smycken, vapen, vykort, frimärken, mynt, samlartidningar, skivor m.m.	Fre 14-19, Lör 10-17, Sön 11-16 Vilans ishall, Fritidsgatan 19, Skara Arrangör Skaramässan
	7	Vykortsbörsen	Kl 12-15 Café Gränden, Fatburs Kvarngata 4B, vid Södra Station Stockholm
	7	Samlarmässa, Nyköping-Falster, Danmark	kl 10-16 Nyköping Falster Hallerne Arrangör: Nyköping Frimaerkeklub
	13	Samlarmässa	kl 10-15 i Vaksalaskolans matsal, Uppsala Arrangör: Uppsala Samlarförening
	14	Hos dr Ernst Westerlund, "mirakeldoktorn" i Enköping. Visning följt av enklare samkväm och chans till vykortsköp/sälj. Medlemsaktivitet Svenska Vykortsföreningen	kl 13 - ? Westerlundska gården Kyrkogatan 29, Enköping Arrangör: Svenska Vykortsföreningen , Anmälan till Jan Fredriksson , tel 076-8011490, senast den 9 april
	17	Södertörns Vykortsförening, stående punkt Köp/sälj och prata om vykort, emellanåt föredrag och årsmötesförhandlingar. Även icke-medlemmar välkomna	Ons kl 19-22 PRO:s lokal Träffpunkten, Runstensvägen 38, Haninge Arrangör: Södertörns Vykortsförening
	20	Forssa (Finland). Samlarträff med frimärken och vykort mm	Kl 9-15 Järjestöjentalo, Kuhalankatu 17 Arrangör: Forssan Filatelisterho ry.
	21	Antik och samlarmarknad, Markaryd	Kl 9-14 Sparbankshallen i Markaryd Ola Mårtens väg 8 Arrangör: Markaryds IF
	27	Frimynt 2019, 45:e Mynt- och Frimärksmässan, Helsingborg	Kl 11-17 Idrottens Hus Arrangör: SSP/H-Expo AB
	27	Kyrkvännernas årsmöte, Västerås Årsmöte och bytesträff för alla som samlar på vykort och bilder på kyrkor.	Tid och plats kommer på hemsidan Arrangör: Samlarföreningen Kyrkvännerna
	27-28	Antik- och samlarmässa, Märsta	lör 10-16, sön 11-15 Vikingahallen, Vikingavägen 2 Arrangör: Sigtunaortens samlarförening
	27-28	Ienecopia 2019, regional frimärks- och vykortsutställning	Jönköping. Huskvarna Folkets Park Arrangör Jönköpings Filatelistförening
	27-28	Hudiksvall. Antik- & samlarmässa	lö kl 10-16, sö kl 10-15 Ishallen Glysis. Arrangör: Hudiksvallsortens Samlarförening
	27-28	Åbo (Finland). Finska vykortsförbundet Apollos Frimärks- och Vykortsmässa.	kl 10-16 Samfällighetens hus, Eriksgatan 3 (Turun seurakuntien juhlasali, Eerikinkatu 3).

			Arrangör Apollo + Åbo Frimärkssamlareförening .
Maj	4	Enköping. Samlarmässa med bl a frimärken och vykort OBS! flyttat från 5 april!!!	kl 9.30-15 Bergvretenhallen, Svartriskagatan 2. (E18 – avfart 143). Arrangör Enköpings Filatelistförening .
	5	Vykortsbörsen	Kl 12-15 Café Gränden, Fatburs Kvarngata 4B, vid Södra Station Stockholm
	11	Ystamps 2019, Frimärks- och vykortsmässa, Ystad	kl 10-15 Norreportskolans matsal, ingång Bruksgatan/Gosselmansgatan Arrangör: Ystads filatelistförening
-	12	Olofström. Vykortsmässa, nu även med frimärken	kl 10-15 Folkets Hus. Östra Storgatan 24. Arrangörer Folkets Hus och Västra Blekinge Vykortsklubb .
	26	Stockaryd Antik & Samlarmarknad 2019	Kl 8-15 Marknadsplatsen, Stockaryd Arrangör: IFK Stockaryd .
	29-2/6	Stockholmia 2019, internationell frimärksutställning	Stockholm. On-Fre kl 10-18, Lö kl 10-17, Sö kl 10-15 Stockholm Waterfront Congress Centre, Nils Ericsons Plan 4 (intill centralstationen). Arrangör The Royal Philatelic Society London . SFF medverkar i stor stil och har hela programmet presenterat här
	30	Forshagamässan Antikt och Kuriosa	Kl 10-15, Forshaga Ishall Arrangör: Forshaga IF och Forshaga Folkets Park

Några museitips som kan vara av intresse för den vykortsintresserade!

K.A.O.S. Kvinnor, Aktivism och Organisation av Samhället. [Kvinnohistoriskt museum i Umeå](#).

Pågår till den 28 april. Att kvinnlig rösträtt på vykort intresserar vykortssamlare såg vi när ett rösträttskort passerade tusenkronorsvallen nyligen. Kvinnohistoriskt museum utlovar en utställning om tiden i Europa efter franska revolutionen 1789 fram till första världskriget 1914 som gör nedslag i 140 år av motstånd, i kvinnors outtröttliga strävan för medborgarskap – för rätten att ses som människa.

[SVERIGES RIKSBANK 350 ÅR – FRÅN SEDELFÖRBUD TILL MINUSRÄNTA](#)

Tumba Bruksmuseum 27 februari 2018 – mars 2019

I år fyller världens äldsta centralbank, Sveriges riksbank, 350 år. Med anledning av detta visas en liten jubileumsutställning på Tumba Bruksmuseum.

Moonlight – 50 Years of Photographing the Moon 25 maj–22 september, 2019 på [Hasselblads Centrum i Göteborg](#)

Människans första steg på månen förevigades med Hasselbladkameror, som var del av samtliga Apollo-färder 1969-1972. Bilderna hör till de mest ikoniska i fotografins historia. De visade oss månen, men även jorden, som vi aldrig sett den förr. För att uppmärksamma 50-års jubileet av månlandning 2019 visas utställningen Moonlight – 50 Years of Photographing the Moon. Den utforskar människans förhållande till månen genom det linsbaserade mediet och idéer om vetenskap, det dokumentära, experiment och framsteg, men även konst, fantasi, parodi och kritik.

Om nyhetsbrevet

Svenska Vykortsföreningens nyhetsbrev är ett organ för Svenska Vykortsföreningen, en ideell förening med övergripande syfte att främja intresset för att samla vykort.

Du har fått nyhetsbrevet för att du är medlem, har begärt prenumeration av nyhetsbrevet eller för att du varit i kontakt med föreningens styrelse om information eller tex handlat med vykort.

Vi skickar också till företrädare för andra vykorts- och filatelistföreningar.

Vi är föreningsmedlem som en riksförening i Sveriges Filatelist-Förbund.

Också vi har förstuds uppdaterat vår informationsintegritetspolicy i enlighet med GDPR, den nya europeiska lagen för att skydda privatpersoners informationsintegritet.

Du hittar policyn på vår hemsida under [ÖVRIGT/INTEGRITETSPOLICY](#).

Bästa marshälsningar

Thorbjörn Persson

Marknadsansvarig i styrelsen för Svenska Vykortsföreningen.

Ryavägen 96, 191 63 Sollentuna
mobil: 0733–131220

Svenska Vykortsföreningens Facebook-sida www.Facebook.com/Samlavykort

Hemsida: www.samlavykort.se

Svenska Vykortsföreningen